

Afgørelse truffet af:
Ankestyrelsen

Afgørelsesdato:
18-07-2013

Uds. dato:
30-08-2013

Nummer:
99-13

J.nr.
5200893-12

Status:  Gældende

Principafgørelse om: **merudgifter - enkeltstående - løbende udgifter - inden for et år - opfølgning**

Lov:

Lov om social service - lovbekendtgørelse nr. 810 af 19. juli 2012 - § 41

Resumé:

Principafgørelsen fastslår

Merudgiftsydelsen beregnes fra ansøgningstidspunktet

Perioden for beregning af merudgifter begynder fra den dag, kommunen modtager ansøgningen. Kommunen bevilger merudgifter, hvis ansøger kan sandsynliggøre merudgifter af et vist omfang. Ansøger skal lave et overslag over de sandsynliggjorte merudgifter for det kommende år. Udgifterne dækkes ikke krone for krone, men med udgangspunkt i de sandsynliggjorte udgifter.

Sandsynliggjorte merudgifter inden for en 12- måneders periode sammenlægges.

Merudgifterne vedrører både løbende udgifter og enkeltudgifter. Sandsynliggjorte udgifter, som afholdes inden for et år (12 på hinanden følgende måneder), sammenlægges fra ansøgningstidspunktet eller opfølgningstidspunktet.

Opfølgningstidspunktet er mindst en gang årligt, men ved uventede eller store ændringer af udgifter, som ventes at være blivende, skal udmålingen af hjælpen revideres snarest. Dette gælder både, hvis udgifterne er lavere og hvis de er højere end oprindelig antaget.

Selv om merudgifterne ligger under minimumsbeløbet i enkelte måneder, vil der kunne udbetales en merudgiftsydelse, hvis kommunalbestyrelsen skønner, at de samlede udgifter i løbet af kalenderåret vil overstige standardbeløbet inden for et år.

Merudgifter er en løbende ydelse.

Enkeltstående merudgifter

Hvis der opstår behov for dækning af en enkeltstående merudgift, kan dette ske ved en enkeltstående udbetaling uden regulering af det månedlige beløb. Dette forudsætter, at familien allerede er berettiget til en merudgiftsydelse efter servicelovens § 41.

Enkeltstående udgifter, der er uforudsete, kan således bevilges, hvis det samlede udgiftsniveau af sandsynliggjorte udgifter overstiger minimumsbeløbet for en løbende periode på 12 måneder. Hvis familien ikke allerede er berettiget til en merudgiftsydelse, udbetales den ansøgte merudgift som en løbende ydelse, forudsat at udgiften overstiger minimumsbeløbet for en 12-måneders periode.

Afgørelse:

1. Baggrund for at behandle sagen

Ankestyrelsen har behandlet sagen for at afklare forholdet mellem enkeltstående merudgifter og opfølgning

2. Reglerne

Lov om social service § 41 fastslår, at kommunalbestyrelsen skal yde dækning af nødvendige merudgifter ved forsørgelse i hjemmet af et barn under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse. Det er en forudsætning, at merudgifterne er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne.

Det fremgår af § 41, stk. 2, at der til dækning af merudgifter beregnes en merudgiftsydelse, der fastsættes med udgangspunkt i et månedligt standardbeløb på 2.424 kr. Ydelsen beregnes på grundlag af det konkrete

behov og udbetales med en eller flere ottendedele af standardbeløbet. Merudgiftsydelsen kan tildeles med mere end ét standardbeløb.

Det fremgår af § 41, stk. 3, at merudgiftsydelsen udgør mindst 1/8 af standardbeløbet nævnt i stk. 2. Der skal sandsynliggøres merudgifter svarende til 12 gange 1/8 af standardbeløbet inden for et år, før merudgiftsydelsen kan komme til udbetaling.

Det fremgår af § 4 i bekendtgørelse om tilskud til pasning af børn med handicap eller langvarig sygdom, at merudgifterne kan fastsættes på grundlag af sandsynliggjorte eller dokumenterede udgifter.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 5, at der ikke kan ydes dækning af merudgifter, hvis det samlede beløb er mindre end 12 gange 1/8 af standardbeløbet inden for et år.

Det fremgår af punkt 147 i vejledningen om særlig støtte til børn og unge og deres familier, at kommunalbestyrelsen ikke skal søges om hjælp for hver enkelt merudgift. Merudgiftsydelsen udmåles efter en konkret vurdering af de sandsynliggjorte merudgifter for den enkelte ydelsesmodtager.

Sigtet med ydelsen er at give modtageren mulighed for selv at tilrettelægge, hvordan behovet bedst kan dækkes.

At merudgifterne skal være sandsynliggjorte betyder, at kommunalbestyrelsen ikke kan kræve dokumentation for afholdelsen af udgifterne. Der skal således laves et overslag over omfanget af de behov, som barnet efter al sandsynlighed vil få i det kommende år, og hvad det medfører af merudgifter. Er der tale om et barn/en ung, der på grund af nedsat funktionsevne slider meget på tøj og sko, laves der et overslag over, hvad merudgiften til dette vil være på årsbasis. Skal barnet/den unge til behandling, laves der et overslag over merudgiften til befordring hertil for det kommende år.

Udgifter, som forældrene kan dokumentere, skal selvfølgelig indgå i det merudgiftsbeløb, der udmåles.

Merudgifterne vedrører såvel løbende udgifter som enkeltudgifter. Udgifter, der afholdes inden for 1 år (12 på hinanden løbende måneder), sammenlægges.

Det fremgår af vejledningens punkt 150, at ydelsen mindst skal udgøre en 1/8 af standardbeløbet (347 kr. pr. måned i 2010), som bliver minimumsbeløbet. Minimumsgrænsen reguleres i takt med standardbeløbet. Der skal således kunne sandsynliggøres merudgifter svarende til 1/8 af standardbeløbet i gennemsnit pr. måned eller 4.164 kr. inden for et år, før merudgiftsydelsen kan komme til udbetaling. Der gives således ikke hjælp til merudgifter på f.eks. 310 kr. pr. måned.

Selv om merudgifterne udgør under 347 kr. i enkelte måneder, vil der kunne udbetales en merudgiftsydelse, hvis kommunalbestyrelsen skønner, at de samlede udgifter i løbet af kalenderåret vil overstige 4.164 kr.

Det fremgår af vejledningens punkt 151, at der skal ske en opfølgning på, om den udmålte ydelse dækker de konkrete behov. Det er derfor vigtigt, at kommunalbestyrelsen med jævne mellemrum - som hovedregel mindst en gang årligt - afholder et møde med familien, hvor familiens situation og behov drøftes.

Det kan være svært i starten af et forløb at få alle de merudgifter med, som har tilknytning til barnets nedsatte funktionsevne eller kroniske/langvarige lidelse. Det må derfor overvejes at lave en opsamling efter en kortere periode, f.eks. 2-3 måneder efter ydelsen udmåles første gang.

Modtageren af ydelsen bør ved opfølgningen kunne sandsynliggøre eller eventuelt dokumentere de væsentligste udgifter, pågældende har haft, siden ydelsen blev fastsat. Det vil gøre det nemmere at få fastsat en rimelig merudgiftsydelse, specielt når modtageren får ydelsen for første gang.

Hvis der opstår behov for dækning af en enkeltstående merudgift, kan dette ske ved en enkeltstående udbetaling uden regulering af det månedlige beløb. Dette forudsætter, at familien er berettiget til en merudgiftsydelse efter servicelovens § 41.

Ved uventede eller høje udgifter, som forventes at være blivende, skal udmålingen af hjælpen revideres snarest. Det samme gælder i de tilfælde, hvor udgifterne viser sig at være lavere end oprindeligt antaget. Opfølgningen bør herefter normalt fastsættes til senest et år efter det tidspunkt, hvor udmålingen af hjælpen senest blev revideret.

3. Andre Principafgørelser

Gældende

Kasserede

Følgende Principafgørelser er kasserede og gælder ikke længere:

C-22-06, C-25-03 og C-51-01 er gjort historiske, gælder ikke længere. Praksis er indarbejdet i denne Principafgørelse.

Ankestyrelsen har ikke andre Principafgørelser på området.

4. Den konkrete afgørelse

Ankestyrelsen har i møde truffet afgørelse i din sag om afklaring af forholdet mellem enkeltstående merudgifter, løbende merudgifter og opfølgning.

Resultatet er

- dine merudgifter til medicin til din søn overstiger ikke minimumsbeløbet inden for en periode på 12 måneder

Det betyder, at du ikke er berettiget til merudgifter til medicin fra ansøgningen den 29. oktober 2009 til din søn fyldte 18 år den 7. april 2010

Vi er således kommet til samme resultat som Det Sociale Nævn i Statsforvaltningen Y.

Vi har alene behandlet din klage over nævnets afgørelse af 21. december 2011 om merudgifter til medicin fra tidspunktet for din ansøgning, omregnet til en 12-måneders periode. Du har ikke klaget over nævnets tidligere afgørelse, og vi kan derfor ikke behandle eller ændre disse afgørelser.

Der var enighed på mødet.

Begrundelsen for afgørelsen

Ankestyrelsen finder, at du ikke opfylder minimumsbeløbet for dækning af merudgifter.

Vi har lagt vægt på, at du havde merudgifter til medicin på 1293,25 kr. i perioden 29. oktober til 7. april 2010, hvor din søn fyldte 18 år. Omregnet til en periode på 12 måneder opfylder du ikke minimumsbeløbet på 4.164 kr. på 1 år.

Vi har lagt vægt på, at du ikke har sandsynliggjort nødvendige merudgifter udover udgifter til medicin.

Betingelserne for dækning af nødvendige merudgifter ved forsørgelsen, skal være opfyldt på ansøgningstidspunktet. Merudgiftsydelsen udmåles efter en konkret vurdering af de fremtidige sandsynliggjorte udgifter. Der skal således laves et overslag over de behov, som barnet vil få det kommende år, og hvad det medfører af merudgifter.

Merudgifter er en løbende ydelse.

Ved uventede eller høje udgifter, som forventes at være blivende, skal udmålingen af hjælpen revideres snarest. Det samme gælder i de tilfælde, hvor udgifterne viser sig at være lavere end oprindeligt antaget.

Opfølgningen bør herefter normalt fastsættes til senest et år efter det tidspunkt, hvor udmålingen af hjælpen senest blev revideret.

Merudgiftsydelsen skal mindst udgøre en 1/8 af et standardbeløbet (347 kr. pr. måned i 2010), som bliver minimumsbeløbet. Minimumsgrænsen reguleres i takt med standardbeløbet. Der skal således kunne sandsynliggøres merudgifter svarende til 1/8 af standardbeløbet i gennemsnit pr. måned eller 4.164 kr. inden for et år, før merudgiftsydelsen kan komme til udbetaling.

Perioden for beregning af merudgifter begynder ved indgivelse af ansøgningen. Der bevilges merudgifter, hvis der kan sandsynliggøres merudgifter af et vist omfang. Der skal laves et overslag over de sandsynliggjorte merudgifter for det kommende år. Udgifterne dækkes ikke krone for krone.

Merudgifterne vedrører både løbende udgifter og enkeltudgifter. Sandsynliggjorte udgifter som afholdes inden for et år (12 på hinanden følgende måneder) sammenlægges fra ansøgningstidspunktet eller opfølgningstidspunktet.

Selv om merudgifterne ligger under minimumsbeløbet i enkelte måneder, vil der kunne udbetales en merudgiftsydelse, hvis kommunalbestyrelsen skønner, at de samlede udgifter i løbet af kalenderåret vil overstige standardbeløbet inden for et år.

Hvis der opstår behov for dækning af en enkeltstående merudgift, kan dette ske ved en enkeltstående udbetaling uden regulering af det månedlige beløb. Dette forudsætter, at familien allerede er berettiget til en merudgiftsydelse efter servicelovens § 41. Merudgiftsydelsen er en løbende ydelse.

Enkeltstående udgifter, der er uforudsete, kan således bevilges, hvis det samlede udgiftsniveau af sandsynliggjorte udgifter overstiger minimumsbeløbet for en løbende periode på 12 måneder. Hvis familien ikke allerede er berettiget til en merudgiftsydelse udbetales den ansøgte merudgift som en løbende ydelse, forudsat at udgiften overstiger minimumsbeløbet for en 12- måneders periode.

Bemærkninger til klagen

Du har oplyst, at du ønskede afklaring på, om A Kommune havde begået lovbrud ved at afbryde en påbegyndt 12 måneders periode, starte en ny og derved afskære dig for dækning af merudgifter

Vi bemærker, at du i perioden ikke havde en løbende bevilling. Det er en forudsætning for udbetaling af en enkeltstående merudgift.

Vi henviser til begrundelsen ovenfor.

Oplysninger i sagen

Vi har genoptaget sagen på baggrund af skrivelse af 11. september 2012 fra Folketingets Ombudsmand.

Vi har afgjort sagen på grundlag af:

- De oplysninger, som forelå da nævnet traf afgørelse i sagen
- Nævnets afgørelse af 21. december 2011, som vi lægger til grund for afgørelsen.
- Klagen til Folketingets Ombudsmand af 13. februar 2012
- Nævnets stadfæstelse af formandens afgørelse
- Ombudsmandes anmodning til Ankestyrelsen

A Kommune traf den 24. maj 2011 afgørelse om, at du ikke havde ret til dækning af merudgifter. Din søn var fyldt 18 år i bevillingsperioden, og beregningen skulle foretages på baggrund af sandsynliggjorte merudgifter over en 12 måneders periode. Herefter skulle der ske en forholdsmæssig reduktion af merudgiftsydelsen for så vidt angik den periode, der lå efter det fyldte 18. år. På den baggrund skulle der foretages en beregning af merudgifterne for perioden 29. oktober 2009 til 29. oktober 2010. Der havde i perioden været medicinudgifter for 1.293,25 kr. For en 12-måeders periode ville de sandsynliggjorte merudgifter udgøre 2.930,95 kr., hvilket var under minimumsbeløbet på 4.164 kr.

Nævnet tiltrådte den 21. december 2011 kommunens afgørelse.

Nævnet har begrundet afgørelsen med, at merudgiftsberegningen skulle regnes fra ansøgningstidspunktet den 29. oktober 2009 og frem til din søn fyldte 18. år den 7. april 2010.

Nævnet lagde vægt på, at det ved nævnets afgørelse fra den september 2010 var bestemt, at ansøgningstidspunktet skulle regnes fra den 29. oktober 2009.

Nævnet lagde vægt på, at det fulgte af Ankestyrelsen praksis, at dækning af merudgifter blev ydet med virkning fra ansøgningstidspunktet. Nævnet lagde i den forbindelse vægt på, at der frem til den 29. oktober 2009 ikke havde været nogen løbende bevilling af merudgifter.

Nævnet fandt derfor, at beregningen af merudgiften skulle ske fra det fastslåede ansøgningstidspunkt den 29. oktober 2009.

Nævnet bemærkede, at kommunen ved afgørelsen havde foretaget en forholdsmæssig beregning, som kommunen var blevet pålagt af nævnet ved afgørelsen den 6. maj 2011. Din søn fyldte 18 år i løbet af bevillingsperioden.

Nævnet fandt ikke grundlag for at anfægte denne opgørelse om merudgifter, da du ikke havde sandsynliggjort yderligere merudgifter, end hvad du ifølge kommunens afgørelse fra den 24. maj 2011 var blevet kompenseret for.

Du klagede over nævnets afgørelse.

Ankestyrelsen afviste den 3. februar 2012 at behandle sagen.

Du har den 13. februar 2012 klaget til Folketingets Ombudsmand.

Du har redegjort for sagen, hvor du i oktober 2009 søgte mundtlig om dækning af udgifter til medicin til jeres søn, som har diagnoserne ASF og ADHD. Afgørelse om betaling af merudgifter kunne ikke bevilliges, før Lægemiddelstyrelsen havde godkendt tilskudsbevillingen.

Den endelige ansøgning om hjælp til medicinudgifter, vedlagt dokumentation, blev afleveret i april 2010 få dage efter, at jeres søn var fyldt 18 år. Den første merudgiftsperiode i A kommune startede april 2008, og en ny periode startede april 2009—2010.

A Kommune afgjorde i første omgang, at merudgifter efter servicelovens § 41 ikke kunne bevilliges, da jeres søn var fyldt 18 år. Det Sociale Nævn ændrede A Kommunes afgørelse. Nævnet fastslog, at ansøgningstidspunktet var den 29. oktober 2009, og at merudgifter til medicin var dækket, for så vidt gjaldt medicinudgifter efter dette tidspunkt.

A kommune afgjorde samtidig, at merudgiftsperioden efter nævnets afgørelse begyndte den 29. oktober 2009, hvorfor grundbeløbet for udbetaling af merudgifter ikke var opfyldt.

A kommune traf samtidig afgørelse om, at afbryde den merudgiftsperiode, som var startet i april 2009 og skulle slutte april 2010, således at denne periode blev på 7 måneder.

Ankestyrelsen vurderede ikke, at sagen havde generel eller principiel betydning og svarede, at kommunen beregner en 12 måneders periodes start fra den dato, hvor der træffes afgørelse om bevilling.

Ankestyrelsen gav ikke svar på, om A Kommune var berettiget til at afbryde en påbegyndt periode og starte en ny, således at merudgifterne i en ellers 12 på hinanden måneders periode blev opdelt, og derved ikke kunne opfylde kravet om minimumsudgiftsgrænsen.

Ankestyrelsen havde oplyst, at en kommune beregner periodens start fra bevillingstidspunktet, men henviste ikke til, hvor i lovgivningen dette stod, eller om det alene var generel praksis og/eller interne retningslinjer, som blev fulgt.

1. Du ønskede en afklaring på, om A kommune havde begået lovbrud ved at afbryde en påbegyndt 12 måneders periode, starte en ny og derved afskære dig fra berettiget dækning af merudgifter.

2. Du ønskede en afklaring af hvilket lovgrundlag, der var for en afgørelse om en merudgiftsperiodes start.

Ombudsmanden har ved brev af 11. september 2012 til Ankestyrelsen anført, at din klage handlede om, hvornår den løbende 12 måneders periode skulle regnes fra. Det var ikke klart for ombudsmanden, om Ankestyrelsen også havde taget stilling til dette i de anførte principafgørelser C-51-01 og C-22-06.

Du havde anført, at det var i strid med Socialministeriets vejledning nr. 3 til serviceloven, hvis man udelukkende medtog de ansøgte fremtidige udgifter i vurderingen af, om minimumsbeløbet var opfyldt.

Du havde også anført, at begyndelsestidspunktet i stedet burde regnes fra udgifternes afholdelse. Udgiftstidspunktet kunne borgeren og forvaltningen ikke flytte vilkårligt på sådan, som de f.eks. kunne med ansøgningstidspunktet eller bevillingstidspunktet.

Ombudsmanden bad om, at Ankestyrelsen udtalte sig om, hvorvidt principafgørelserne i C-51-01 og C-22-06 også tog stilling til, at den løbende 12 måneders periode skulle regnes fra ansøgningstidspunktet. Hvis den 12 måneders periode skulle regnes fra ansøgningstidspunktet, bad ombudsmanden om at få oplyst, om det betød, at hver enkelt ansøgning og/eller udgiftstype i sig selv skulle opfylde minimumsbeløbet (for 12 måneder i fremtiden). Eller om nogle udgiftstyper kunne lægges sammen, og/eller allerede afholdte udgifter kunne medtages i minimumsbeløbet.

Nævnet stadfæstede den 14. november 2012 formandens afgørelse. Nævnet havde ikke bemærkninger til sagen.

